

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ 2021-2024
1.6. Programul de studii	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	STUDIUL DESENULUI PENTRU ICONOGRAFIE (III)			2.2. Cod disciplină	ARS 209
2.3. Titularul activității de curs	Conferențiar univ dr. habil. Gabriela ȘTEFĂNIȚĂ				
2.4. Titularul activității de seminar	Conferențiar univ dr. habil. Gabriela ȘTEFĂNIȚĂ				
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare	E
2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)					O FD

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
• Tutoriat					9
• Examinări					2
• Alte activități (studiu după obiecte și model viu)					9
Total ore activități individuale					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Atelier dotat cu șevalete, mese pentru desen, planșe, model gips,
--------------------------------	---

5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Aterlier dotat cu șevalete, mese pentru desen
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.Decodificarea realității obiective și transpunerea ei în limbaj specific C2. Sintetizarea formelor naturale în forme structurale, geometrice C3. Identificarea principiilor și structurilor compoziției statice și dinamice în analiza unor compoziții variate C4. Construirea în spațiul plastic a diferitelor elemente de reprezentat, cu respectarea specificului artei bizantine C5. Dezvoltarea capacității de observare și de înțelegere a structurii corpului uman C6. Redarea în mod corect a construcției unor forme anatomice și a corpului uman în ansamblu
Competențe transversale	CT1. Dezvoltarea capacității de autoevaluare și evaluare artistică CT2. Dobândirea unor abilități de lucru interactiv

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Transmiterea noțiunilor teoretice și realizarea aplicațiilor practice specifice domeniului desenului, dezvoltarea aptitudinilor artistice de vizualizare prin conștientizarea, asimilarea și reprezentarea principiilor grafice, constructive și valorice din cadrul modelelor din temele propuse
7.2 Obiectivele specifice	- Disciplina reprezintă un segment de sinteză în cultura plastică a studentului. Prin studiul desenului pentru iconografie se urmărește formarea unor aptitudini prin care studentul sa poată ajunge la stadiul exprimării directe a mesajului plastic, prin mijloace specifice, laice și canonic- religioase - Tematica permite adaptarea desenului compozițional la specificul bizantin al icoanei și artei murale. Contrastul și armonia liniei în desenul grafic și în desenul monumental, corelate caracteristicilor artei bizantine

8. Conținuturi

8.1. CURS	Metode de predare	Observații
1- 2. Studiul elementelor grafice de limbaj plastic necesare alcătuirii imagini iconografice. - studiul relației formă- valoare pentru contextul icoanei și ambientului eclezial - Desenul decorativ, ornamentația- aspecte grafice și simbolice în pictura bizantină - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimate	3 ore fizice
3- 4- 5. Raporturi plastice de factură grafică între desenul realist și desenul de factură bizantină. - tematici adaptate la studiul funcției sintetic- decorative a desenului. - reprezentări imagistice după natură și după materiale documentare, frize ornamentale, simboluri decorative - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimate	3 ore fizice

6- 7- 8. Desenul reprezentărilor figurative pentru icoană și pictură murală. Desenul în compoziția peisajului și arhitectonicii de factură bizantină - Elemente specifice de peisaj și ambientări bizantinizate în icoane și picturi murale - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimare	3 ore fizice
9- 10- 11. Construirea în spațiul plastic a diferitelor elemente de reprezentat cu respectarea specificului artei bizantine - studiu de natură statică cu drapaj, studiu de drapaj în maniera de reprezentare a artei bizantine - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimare. Studiu de observație după model obiect gips	3 ore fizice
12- 13- 14. Reprezentări după natură ale chipului, bustului și membrilor, bizantinizarea figurilor - Noțiuni de anatomie, generalități, scheletul, articulații, musculatură, studii valorice după detalii și ansamblu, portret cu mâini - aplicații practice	Explicații, dialog dirijat, conversații, demonstrații, exerciții. Materiale didactice imprimare. Studiu de observație după model viu	2 ore fizice
8.2. SEMINAR		
1- 2- 3. Studii de desen aplicate la modalitățile de sinteză ale reprezentărilor în manieră bizantină. Desenul la scară, adaptat contextului compozițional	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimare	3 ore fizice
4- 5- 6. Studiu elemente arhitecturale. Reprezentări imagistice după natură și după materiale documentare, frize ornamentale, simboluri decorative	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimare	3 ore fizice
7- 8- 9. Studiu de draperie și interpretarea în manieră bizantină. Exerciții pentru redarea materialității obiectelor, a structurilor și a texturilor	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimare. Studiu de observație după model	3 ore fizice
10- 11- 12 Interpretarea unui portret în manieră bizantină. Desen după model, studiu de detalii anatomice. Noțiuni de anatomie, generalități, scheletul, articulații, musculatură.	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimare. Studiu de observație după model	3 ore fizice
13- 14. Teme de desen din memorie- exercitarea capacității de memorizare și reprezentare a formelor	Explicații, dezbateri, discuții pe baza desenelor executate Materiale didactice imprimare.	2 ore fizice

8.3. Bibliografie

- ✓ AILINCĂI, Cornel, Gramatica formelor vizuale, Ed, Paralela 45, Pitești, 2000
- ✓ AILINCĂI, Cornel, Introducere în gramatica limbajului vizual, Ed Dacia, Cluj-Napoca 1982
- ✓ ARNHEIM, Rudolf, Forța centrului vizual, Ed Polirom, București, 2012
- ✓ ARNHEIM, Rudolf, Artă și percepția vizuală, Ed. Meridiane, București, 1979
- ✓ ACHIȚEI, Gheorghe, Frumosul dincolo de artă, Ed. Meridiane, București, 1988
- ✓ APOSTOL, Constantin, Oficializarea stilului pictural bizantin în iconografia creștină, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2009
- ✓ BARNEA, Ion, Artă creștină în România, vol. I (secolele III-IV), vol. II (VII-XIII), Ed Meridiane, București, 1979 și 1981
- ✓ BARTOȘ, Jenő, Tehnici artistice murale. Tehnologii de transpunere, note de curs, Ed Polirom, Iași, 2003
- ✓ BARBU, Daniel, Pictura murală din Țara Românească în sec. al XIV- lea, Ed. Meridiane, București, 1986
- ✓ BARBU, Violeta, Miniatura brâncovenească, Ed. Meridiane, București, 2000
- ✓ BRION, Marcel, Artă abstractă, Ed. Meridiane, București 1972
- ✓ BOTEZ, CRAINIC, Adriana, Artă formei, Ed. Orator, București 1993
- ✓ CAVERNOS, Constantine, Ghid de iconografie bizantină, Ed. Sofia, București, 2005
- ✓ CONSTANTIN, Paul, Culoare, artă, ambient, Ed. Meridiane, București, 1979
- ✓ DEMETRESCU, Camilian, Culoarea, suflet și retină, Ed. Meridiane, București, 1966
- ✓ DELVOYE, Charles, Artă bizantină, vol I și vol II, Ed. Meridiane, București, 1976
- ✓ DUMITRESCU, Zamfir, Ars Perspectivae, Ed. Nemira, București, 2002
- ✓ DUMITRESCU, Zamfir, Leonardo – structuri geometrice – plastice, Ed. Meridiane, București, 1988.
- ✓ DA VINCI, Leonardo, Tratat despre pictură, Ed. Meridiane, București, 1971
- ✓ DIONISIE din Furna, Erminia picturii bizantine, Ed Sofia, București, 2000
- ✓ DEMETRESCU, Camilian, Culoarea - Suflet și retină, Meridiane, București, 1966
- ✓ EGON, Sandler, Icoana, imaginea nevăzutului. Elemente de teologie, estetică, tehnică, Ed Sofia, București, 2005
- ✓ ECO, Umberto, Artă și frumosul în estetica medievală, Ed RAO, București, 1999
- ✓ ECO, Umberto (coordonator), Istoria frumuseții, Ed RAO, București, 2006
- ✓ ECO, Umberto (coordonator), Istoria urâtului, Ed RAO, București, 2007
- ✓ FOCILLON, Henri, Viața formelor, Ed. Meridiane, București, 1977
- ✓ FOCILLON, Henry, Viața formelor și elogiul mâinii, Ediția a II-a, Ed. Meridiane, București, 1995
- ✓ GHÎȚESCU, Gheorghe, Antropologie artistică, vol. II, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981
- ✓ HAVEL, Marc, Tehnica tabloului, Ed. Meridiane, București, 1988
- ✓ HOFMANN, Werner, Fundamentele artei moderne, Ed. Meridiane, București, 1977
- ✓ HUYGHE, René, Puterea imaginii, Ed. Meridiane, București, 1971
- ✓ HEINRICH, Lutzeler, Drumuri spre artă, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1986
- ✓ KANDINSKI, Wassily, Spiritualul în artă, Ed. Meridiane, București, 1994
- ✓ LĂZĂRESCU, Liviu, Culoarea în artă, Ed. Polirom, Iași, 2009
- ✓ LĂZĂRESCU, Liviu, Pictura în ulei, Ed. Sigma Plus, Deva, 1996
- ✓ LHOTÉ, André, Tratat despre peisaj și figură, Ed. Meridiane, București, 1969
- ✓ MARTIN, Heidegger, Originea operei de artă, Ed. Humanitas, București, 1995
- ✓ MUNRO, Thomas, Artă și relațiile dintre ele, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1981
- ✓ NICOLAI, Hartman, Estetica, Ed Univers, București, 1974
- ✓ NATHAN, Knobler, Dialogul vizual, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1983
- ✓ QUENOT, Michel, Înviearea și icoana, Ed Christiana, București, 1999
- ✓ RADIAN, H. R., Cartea proporțiilor, Ed. Meridiane, București, 1981
- ✓ TARABUKIN, M. Nikolai, Sensul icoanei, Ed. Sopia, București, 2008
- ✓ USPENSKY, Leonid, și LOSKI, Vladimir, Călăuziri în lumea icoanei, Ed. Sopia, București, 2003
- ✓ USPENSKY, Leonid, Iconostasul, Ed Anastasia, București, 1994

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o radiografie analitică a realităților istorice, culturale și politice care marchează fundamental devenirea umană în spectrul religios creștin realizând premisele unor dezbateri inter și intrareligioase.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	50%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	- Activitate la seminar	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	40%
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%
10.6 Standard minim de performanță: Pentru nota 5 (cinci): studentul cunoaște noțiunile teoretice și realizarea aplicațiilor practice specifice domeniului desenului, dezvoltarea aptitudinilor artistice de vizualizare prin conștientizarea, asimilarea și reprezentarea principiilor grafice.			

Data completării 20.09.2024	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 21.09.2024	Semnătura director de departament 	